
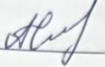

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Башкортостан
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
Школа №124 городского округа город Уфа Республики Башкортостан

<p>РАССМОТРЕНО на заседании ШМО Протокол № <u>1</u> от 31.08.2023г. Руководитель ШМО З.А. Коврижникова</p>	<p>СОГЛАСОВАНО зам.директора по УВР Протокол № 14 от 31.08. 2023 г. А.А. Спирина</p>	<p>УТВЕРЖДЕНО Приказ № <u>321</u> от 1.09.2023 г. И.о. директора МАОУ Школа №124 Р.С. Насырова</p>
--	--	--

**Календарно – тематическое планирование
по учебному предмету**

**«Башкирский язык как государственный язык
Республики Башкортостан»**

Класс 7

Учитель: Аллаярова Роза Батуовна

Количество часов: всего 34 часа; в неделю 1 час

Уфа, 2023 г.

Йөкмәткеһе.Содержание

VI класта үтелгәндәрзе кабатлау Повторение материала 6 класса. (3 дәрес /3 часа)

Сифат дәрәжәләре, исемдәрзең килеш менән үзгәреше, һүззәрзең һөйләмдәге тәртибе темаларын кабатлау, алған белемде телмәрзә кулланыу. М. Кәрим, К. Кинйәбулатова, З. Бишева ижады һәм тормошо менән тәрәнерәк танышыу. Улар тураһында кыскаса һөйләргә өйрәнәү. Диалог һәм монолог ярзамында бәйләнешле һөйләм төзөүзе дауам итеу. Мәкәл, әйтемдәр менән танышыу. Үтелгән грамматик темаларзы кабатлау.

Степени сравнения имен прилагательных, изменение имен существительных по падеж, повторение темы порядок слов в предложении, использовать полученные знания в речи. Изучение жизни и творчество М. Карима, К. Кинйәбулатовой, З. Бишевой . Составление монолога и диалога. Пословицы, поговорки . Повторение пройденного.

Ауыл тормошо Жизнь в деревне (3 сәғәт/3 часа)

Ауыл тормошо, ауыл кешеләренең көнкүреше, хезмәт, игенсе хезмәте тураһындағы әңгәмәләрзә катнашыу. Икмәк үстереу, икмәктең өстәлгә килгәнгә тиклем үткән юлы, уны үстереузә катнашкан һөнәрзәр тураһында мәғлүмәтле булыу. Ауыл халкына, эшенә хөрмәт менән карау. Улар тураһында кыскаса һөйләргә өйрәнәү.Һ өйләм, текст төзөү. Ауыл еренән сыккан күренекле шәхестәрзең тормош юлы менән танышыу. Сифат кылым тураһында мәғлүмәт бирәү.

Жизнь в селе, деревне, быт, труд человека, беседе о работе хлебороба. Как растёт хлеб, беседа про путь который проходит хлеб до того как приходит к нам на стол. Уважительное отношение к труду жителей деревни. Краткий рассказ про них. Познакомиться с биографией выдающихся личностей в сельской местности. Причастие.

Башкортостан буйлап сәйәхәт Путешествие по Башкортостану (4 сәғәт/4 часа)

Башкортостан тураһында 1-6 кластарза үтелгәндәрзе кабатлап, белгән материалды эзмә-эзлекле итеп һөйләргә өйрәнәү, яңы мәғлүмәт алыу. Башкортостан тураһында рус языусылары, “Урал батыр” эпосы һ.б. танышыу.Башкортостан йылғалары, калалары, байлыктары тураһында

белгән белемдәрҙе байытыу. Һөйләм, текст төзөү, һөйләмдә һүзҙәр тәртибен дөрөҫ кулланыу. Уртаклык һәм яңғызлык исемдәргә күнегеүҙәр. Башкортостандың боронғо калаһы Аркайым тураһында мәғлүмәт алыу. Башкортостан темаһына шиғырҙар ятлау.

Повторить темы про Башкортостан, получить новую информацию. Русские писатели о Башкортостане, эпос “Урал Батыр”. Обогащать знания о реках, городах, богатствах Башкортостана. Порядок слов в предложении. Имена собственные и нарицательные. Информация о древнем городе в Башкортостане Аркаим . Выучить стихотворение на тему Башкортостан.

Спорт. Спорт кәрәк-ярактары Спорт. Спортивные сооружения (4сәғәт/4 часа)

Кешегә сәләмәт булыу өсөн спорт менән шөғөлләнергә кәрәк икәнлеген аңлау, һәм был турала һөйләшеүҙә катнашыу. Башкортостандағы спорт төрҙәре тураһында һөйләү. Кылым төркөмсәләрен кабатлау. Спорт өлкәһендә данлыклы кешеләр тураһында кылым төркөмсәләрен кулланып текст төзөү. Милли уйындар тураһында мәғлүмәт алыу. Спорт кәрәк-ярактары тураһында текст төзөү. (Ирек Зарипов, Максим Чудов). Һөйләмдә һүзҙәр тәртибен бозмау. Киләсәк заман сифат кылым тураһында мәғлүмәт биреү.

Спорт. Спорт-сила, здоровье, красота. Виды спорта в Башкортостане. Известные спортсмены (Ирек Зарипов, Максим Чудов). Национальные игры. Башкортостан-родина чемпионов. Порядок слов в предложении .Причастие в будущем времени.

Мин һәм безең ғаилә. Я и моя семья. (3 сәғәт/3 часа)

Үзеңдең ғаиләң тураһында тулы һәм иркен һөйләй белеү. Ғаилә ағзаларын дөрөҫ атау, уларға ихтирамлы, иғтибарлы булыу. Ғаилә ағзалары тураһында язылған әсәрҙәр укыу, уларҙы аңлы кабул итергә өйрәнеү, һөйләү күнекмәләрен үстөрөү. Укылған әсәрҙәр буйынса план төзөү, план буйынса һөйләү. Телмәр үстөрөүгә айырым иғтибар биреү. Билдәле рәссамдарҙың картинаһын карау, аңлау һәм уның йөкмәткеһен һөйләргә өйрәнеү. Хәл кылым тураһында төшөмсә биреү.

Я и моя семья. Глаза матери. Мама - лучший друг. Родственные термины. Шәжәрә. Я и моя семья. Деепричастие

Әсәй, әсәкәйем. Мама., мамочка моя. (3 сәғәт/3 часа)

Әсәй, өләсәйзәрзең изгелеге, кәзере хақында әсәрзәр укыу, йөкмәткеһе өстөндә эш төрзәре башкарыу, һүзлек байлыктарын арттырыу. Катын-кыззар байрамы тураһында әңгәмәләрзә, иртәлектәр үткәреүзә, данлыклы катын-кыззар менән осрашыузарза катнашыу. Теркәүес тураһында төшөнсә алыу. Тезеү теркәүестәрен телмәрзә кулланыу.

Мама, мамочка моя. Наша мама. Мать. Прославленные женщины Башкортостана. Знакомство с произведениями посвященных маме, бабушке. Обогащение словарного запаса по теме. Составление диалога по теме. Союзы.

Сәнғәт оҫталары. Мастера искусств (3 сәғәт/3 часа)

Республиканың данлыклы һәм арзаклы шәхестәре менән танышыузы дауам итеү. Сәнғәт оҫталарының тормош юлы һәм ижады менән танышыу. Теле-радио тапшырыузар, язмалар карау. Уларзың әсәрзәрен таныу, данлыклы кешеләребез тураһында һөйләй белеү. Йырзар өйрәнеү, бергәләп йырлау. Мәктәп сәһнәһе өсөн концерт номерзарын әзерләүзә катнашыу. Әйәртеү теркәүестәре. Теркәүестәрзең дәрөс язылышы темаһын үзләштерәү, нығытыу.

Мастера искусств. О композиторах: Х.Ахметове, З.Исмагилове. Кубызист - Р.Загреддинов. Р.Туйсина-танцовщица. С.Юлаев-поэт. Подчинительные союзы.

Исемен матур – кемдәр кушкан? Исемдәрзә - ил тарихы (1 сәғәт/1 час)

Исемдәрзең мәғәнәһе, уның кеше холок-фигеленә тәьсир итеүе тураһында мәғлүмәтте үзләштерәү. Үз исемендең мәғәнәһен өйрәнеү. Данлыклы кешеләрзең исемдәренә бәйләп, төрлө тарихи вақиғалар һөйләү, әсәрзәр укыу. Атамалар буйынса легендалар, риүәйәттәр укыу. Бәйләүестәр. Яңғызлык исемдәрзе дәрөс языу кағизәһен кабатлау.

В именах - история. Значения имён. Кто тебя назвал красивым именем? Географические названия. Послеслоги.

Борон-борон заманда (1 сәғәт/1 час)

Башкорт халык ижады темаһын киңәйтеү, укыусыларзың белгәндәрен тулыландырыу, һүз байлығын, һөйләү телмәрен үстәрәү өстөндә эшләү. Башкорт халык әкиәттәре, Ф. Туғызбаеваның “Тайыштабан ниңә уйнарға сыкманы?” әкиәтен укыу. Уларзың айырмаһын билдәләү. Киҫәксә тураһында төшөнсә алыу. Киҫәксәләрзең дәрөс язылышын үзләштерәү.

Давным-давно... Башкирское народное творчество. Башкирская народная сказка Ирендек. Пословицы, поговорки. Частицы.

Берзәмлек, дуслык, тыныслык. Единство, дружба, мир (5 сәғәт/5 часов)

Халык-ара булған мөнәсәбәттәр тураһында мәғлүмәтле булыу, әңгәмәлә катнашыу. Фекер йөрөтөргә һәм һөйләй белергә өйрәнөү. Укылған әсәрзәрҙең йөкмәткеһе буйынса фекер алышыу. Мөнәсәбәт һүззәр, ымлыктар, уларҙың язылышын үзләштерөү.

Единство, дружба, мир. Нужен мир. Стихи о дружбе. Весенние цветы. 9 Май. Модальные слова. Междометия.

Йәмле йәй етә. Наступает лето (5 сәғәт/5 часов)

Йәй мизгеленәң үзенсәлектәрен билдәләү. Һүз байлығын арттырыу, һөйләү һәм языу телмәрен үстөрөү. Тәбиғәтте күзәтөү, алған тәһсираттар буйынса фекер алышыу. Был айзарза узғарылған милли байрамдар менән таныштырыу, улар тураһында белгәндәрҙе һөйләү. Йәйге ял, хезмәт, ололарға ярзам тураһында әсәрзәр укыу һәм әңгәмәләр үткөрөү. 7-се класта үткәндәрҙе кабатлау, дөйөмләштерөү. .

Наступает лето. Национальные праздники. Стихи о лете. Повторение пройденного материала.

:

Башкорт теленән 7-се класс өсөн календарь – тематик план.

Календарно – тематическое планирование по башкирскому языку для 7 класса

№	Дәрес темаһы. Тема урока	Дәрес һаны. Количеств о часов	Үткәреләү вақыты. Время проведения	Факт ик дата	Искәрмә (примечание)
VI класта үтелгәндәрзе кабатлау Повторение материала за 6 класс					
3 сәғәт/3 часа					
1	Минең укытыусым.Мой учитель	1	1-се азна 1 неделя		
2	Шифалы үләндәр.Лечебные травы.	1	2-се азна 2 неделя		
3	Һынамыштар.Приметы.	1	3-сө азна 3 неделя		
Ауыл тормошо Жизнь в деревне					
3 сәғәт/3 часа					
4	Икмәк нисек үсә? Как растет хлеб	1	4-се азна 4 неделя		
5	Ололар һүзе. Слова взрослых.	1	5-се азна 5 неделя		
6	Т.Йосопов “Икмәк есе шиғыры”Т. Юсупов “Запах хлеба”	1	6-сы азна 6 неделя		
Башкортостан буйлап сәйәхәт Путешествие по Башкортостану					

4 сәғәт/4 часа					
7	Башкортостан йылғалары. Реки Башкортостана	1	7-се азна 7 неделя		
8	Республикамдың билдәле шәхестәре. Знаменитые личности республики.	1	8-се азна 8 неделя		
9	Урал имәне. Х.Назар Х.Назар “Дуб Урала”	1	9-сы азна 9 неделя		
10	Тыуған илем – Башкортостан. Родина моя - Башкортостан	1	10-сы азна 10 неделя		
Спорт. Спорт кәрәк-ярактары. Спорт. Спортивные сооружения					
4 сәғәт/4 часа					
11	Спорт – ул һаулык, көс, матурлык. Спорт – это здоровье, сила, красота.	1	11-се азна 11 неделя		
12	Ниндәй спорт төрө менән шөгөлләнәһең? Каким видом спорта занимаешься?	1	12-се азна 12 неделя		
13	Башкорт халкының милли уйындары. Национальные игры башкирского народа.	1	13-сө азна 13 неделя		
14	Яңы йылда. С новым годом!		14-се азна 14 неделя		
Мин һәм безҙең ғаилә Я и моя семья.					
3 сәғәт/3 часа					
15	Безҙең ғаилә .Наша семья	1	15-се азна 15 неделя		

16	Атайым – дусым, серзәшем.Мой отец мне друг, советчик.	1	16-сы азна 16 неделя		
17	Ғаиләмдең шәжәрәһе. Родословная моей семьи	1	17-се азна 17 неделя		
Әсәй, әсәкәйем Мама. Мамочка					
3 сәғәт/3 часа					
18	Иң кәзерле кеше –әсәкәйем.Самый дорогой мне человек – это мама	1	18-се азна 18 неделя		
19	Етегән йондоз. (легенда)Большая медведица	1	19-сы азна 19неделя		
20	Данлыклы катын-кыззар.Знаменитые женщины	1	20-се азна 20 неделя		
Сәнғәт оҫталары. Мастера искусства					
3 сәғәт/3 часа					
21	Тыуған ерзең билдәле композиторзары. Знаменитые композиторы республики.	1	21-се азна 21 неделя		
22	Р.Заһретдинов – кубызсы Р. Загретдинов - кубызист	1	22-се азна 22 неделя		
23	М.Ғафури исемендәге Башкорт дәүләт академия драма театрына сәйәхәт.Путешествие в Башкирскую государственную академическую театр драмы им. М. Гафури	1	23-сә азна 23 неделя		
Исемен матур – кемдәр кушкан? Исемдәрзә - ил тарихы. Имена. История имен					
1 сәғәт/1 час					
24	Исемдәрзә – ил тарихы.История имен.	1	24-се азна 24 неделя		
Борон-борон заманда. В давние времена.					

1 сәғәт/1 час					
25	Кем акыллырак?Кто умнее?	1	25-се азна 25 неделя		
Берзәмлек, дуслык, тыныслык.Единство, дружба, мир					
5 сәғәт/5 часов					
26	Нимә ул дуслык?Что такое дружба?	1	26-сы азна 26 неделя		
27	К.Кинйәбулатова. “Дустарым күп”.К. Кинзябулатова “Много друзей”	1	27-се азна 27 неделя		
28	С. Әлибай . Дустарым. С. Алибаев “Друзья”	1	28-се азна 28 неделя		
29	Н. Мусин. Урман – зур байлык. Н. Мусин. Лес- большое богатство.	1	29-сы азна 29 неделя		
30	Йомактар. Башваткыстар.Загадки. Кроссворды	1	30-сы азна 30 неделя		
Йәмле йәй етә.Наступило лето.					
5сәғәт/5 часов					
31	Ямғыр яуа. Дождь идет.	1	31-се азна 31 неделя		
32	Қырмысқалар.Муравьи	1	32-се азна 32 неделя		
33	Үтелгәндәр буйынса тикшерәү эше.Повторение пройденного материала	1	33-сә азна 33неделя		

34	Лагерь иртәһе. Утро в лагере. Йомғаклау дәресе. Обобщающий урок	1	34се азна 34 неделя		
----	---	---	------------------------	--	--

